

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره ۷۱۰۷۰۲۱

تاریخ ۸-۹-۷۴

پیوست ۱-۱-۱

بشمار

شورای محترم نگهبان

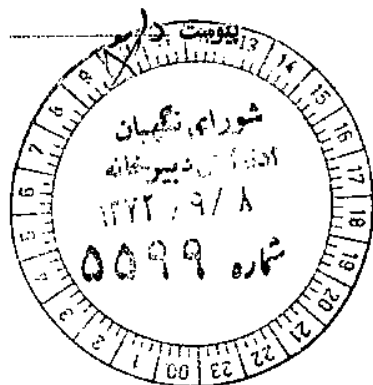
لایحه شماره ۶۱۴۶ مورخ ۱۳۷۲/۴/۱۹ در خصوص تصویب اساسنامه مرکز بین‌المللی مهندسی زمین و بیوتکنولوژی که یک فوریت آن در جلسه علنی روز سه‌شنبه مورخ ۱۳۷۲/۴/۲۲ تصویب شده بود، در جلسه علنی روز سه‌شنبه مورخ ۱۳۷۲/۸/۲۵ مجلس شورای اسلامی عیناً به تصویب رسیده است در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی برای رسیدگی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال میگردد. ب

علی اکبر ناطق نوری
رئیس مجلس شورای اسلامی

۱۳۷۲/۹/۸

بریتالی

لایحه تصویب اساسنامه مرکز بین‌المللی
مهندسی ژنتیک و بیوتکنولوژی

ماده واحده - اساسنامه مرکز بین‌المللی مهندسی ژنتیک و بیوتکنولوژی، مشتمل بر یک مقدمه و بیست و سه ماده تصویب و اجازه تسلیم اسناد آن داده میشود.

اساسنامه مرکز بین‌المللی مهندسی ژنتیک و بیوتکنولوژی

کشورها و سازمانهای ذیربط باتوجه به مراتب زیر در مفاد این اساسنامه توافق کرده‌اند:

تشخیص نیاز به توسعه و کاربرد صلح‌آمیز مهندسی ژنتیک و بیوتکنولوژی برای رفاه بشر، ترغیب این نظر که باید از قابلیت‌های مهندسی ژنتیک و بیوتکنولوژی برای کمک به حل مسائل مبرم توسعه، بخصوص در کشورهای در حال رشد، بهره‌گرفت.

آگاهی از لزوم همکاری بین‌المللی در این زمینه، بخصوص در امر تحقیقات، توسعه و آموزش، تاکید برفوریت ارتقای قابلیت‌های علمی و تکنولوژیکی کشورهای در حال رشد در این زمینه، تشخیص نقش مهمی که یک مرکز بین‌المللی در کاربرد مهندسی ژنتیک و بیوتکنولوژی به امر توسعه ایفا خواهد کرد.

در نظر داشتن توصیه اجلاس مهمی که از ۱۳ تا ۱۷ دسامبر ۱۹۸۲ در بلگراد (یوگسلاوی) برگزار شد، مبنی بر لزوم تاسیس هرچه زودتر یک مرکز عالی و معتبر بین‌المللی برای مهندسی ژنتیک و بیوتکنولوژی و با توجه به ابتکار عمل دبیرخانه «سازمان توسعه صنعتی ملل متحد» (یونیدو) در تسریع و تدارک تاسیس این مرکز.

ماده ۱- تاسیس مرکز و مقر آن

۱- مرکز بین‌المللی مهندسی ژنتیک و بیوتکنولوژی (که از این پس در این اساسنامه «مرکز» نامیده خواهد شد) بعنوان

برتقای

- ۲ -

سازمانی بین‌المللی شامل یک مرکز و شبکه‌ای از مراکز ملی، حاشیه‌ای و منطقه‌ای تاسیس میشود.
۲- مقر این مرکز در تریس ایتالیا خواهد بود.

ماده ۲- اهداف

اهداف مرکز عبارتند از:

- الف - ارتقای همکاری بین‌المللی در توسعه و کاربرد استفاده‌های صلح‌آمیز از مهندسی ژنتیک و بیوتکنولوژی، بخصوص در کشورهای در حال رشد.
- ب - کمک به کشورهای در حال رشد برای تقویت تواناییهای علمی و تکنولوژیکی آنها در زمینه مهندسی ژنتیک و بیوتکنولوژی.
- ج - برانگیزش و کمک به فعالیتهای در سطوح منطقه‌ای و ملی در زمینه مهندسی ژنتیک و بیوتکنولوژی.
- د - توسعه و ترغیب کاربرد مهندسی ژنتیک و بیوتکنولوژی برای حل مشکلات توسعه بخصوص در کشورهای در حال رشد.
- هـ - ایفای نقش به‌عنوان کانونی برای مبادله اطلاعات، تجربیات و دانشهای فنی میان دانشمندان و تکنولوژیستهای کشورهای عضو،
- و - بهره‌برداری از تواناییهای کشورهای در حال رشد و کشورهای پیشرفته در زمینه مهندسی ژنتیک و بیوتکنولوژی،
- ز - عهده‌دار بودن مرکزیت شبکه موسسات تحقیق و توسعه وابسته (در سطوح ملی، حاشیه‌ای و منطقه‌ای).

ماده ۳- وظایف

- مرکز برای نیل به اهداف خود بطور کلی اقدامات لازم و مناسب بعمل خواهد آورد و بخصوص در موارد زیر اقدام خواهد کرد:
- الف - انجام برنامه‌های تحقیق و توسعه، شامل فعالیتهای

بررتالی

- ۳ -

الگو و تساسیات آزمایشی درزمینه مهندسی ژنتیک و بیوتکنولوژی،

ب - آموزش کادرهای علمی و فنی در خود مرکز و تدارک برنامه‌های آموزشی در جاهای دیگر ،

ج - ارائه خدمات مشورتی به کشورهای عضو ، در صورت تقاضا ، برای کمک به توسعه قابلیت‌های تکنولوژیکی آنها ،

د - ایجاد ارتباط و ترغیب تبادل میان گروه‌های علمی و فنی کشورهای عضو از طریق ایجاد تسهیلات برای بازدید دانشمندان و تکنولوژیست‌ها از مرکز و از طریق برنامه‌های عضویت وابسته و فعالیت‌های دیگر ،

ه- ایجاد تسهیلات برای کردهائی متخصصان به منظور ارتقای سطح فعالیت‌های مرکز ،

و- کمک به گسترش شبکه موسسات ملی و بین‌المللی به منظور تسهیل فعالیت‌هایی مثل برنامه‌های تحقیقاتی مشترک ، آموزش ، بررسی و آزمون نتایج ، پروژه‌های آزمایشی تبادل اطلاعات و تجهیزات ،

ز - شناسائی و بکارگیری هرچه زودتر شبکه اولیه موسسات تحقیقاتی و پیشرفته و معتبر به عنوان مرکز وابسته ، حمایت از شبکه‌های ملی ، حاشیه‌ای ، منطقه‌ای و بین‌المللی آزمایشگاه‌های موجود شامل آزمایشگاه‌های وابسته به موسسات مذکور در ماده ۱۵ که در مهندسی ژنتیک و بیوتکنولوژی یا در زمینه‌های مربوط به آنها فعالند بعنوان شبکه‌های وابسته ، همچنین کمک به تاسیس مراکز تحقیقاتی جدید در سطوح عالی .

ج - اجرای یک برنامه بیو - انفورماتیک ، بخصوص به منظور حمایت از تحقیق و توسعه و کاربرد به نفع کشورهای در حال رشد .

ط - گردآوری و انتشار اطلاعات در زمینه فعالیت‌های مربوط برای استفاده مرکز و مراکز وابسته .

بریتانی

- ۴ -

ی - ایجاد و حفظ ارتباط نزدیک با صنعت .

ماده ۴- عضویت

- ۱- اعضای مرکز همه کشورهای خواهی خواهند بود که تعهد به این اساسنامه را بر طبق ماده ۲ آن پذیرفته باشند .
- ۲- اعضای موسس مرکز تمام کشورهای خواهی خواهند بود که این اساسنامه را قبل از به اجرا گذاشته شدن بر طبق ماده ۲۱ آن امضا کرده باشند.

ماده ۵- نهادها

- ۱- نهادهای مرکز عبارت خواهند بود از :
 - الف - هیات مدیران
 - ب - شورای مشاوران علمی
 - ج - دبیرخانه
- ۲- هیات مدیران می‌توانند نهادهای مکمل دیگری نیز بر طبق ماده ۶ تاسیس کنند.

ماده ۶- هیات مدیران

- ۱- هیات مدیران متشکل از نمایندگان کشورهای عضو (هر کشور یک نماینده) ، و مدیر اجرایی یونیدو یا نماینده وی فقط در این سمت و بدون حق رای ، خواهد بود .
کشورهای عضو نمایندگان خود را با توجه به توانائی اجرایی و صلاحیت علمی آنان معرفی خواهند کرد .
- ۲- هیات مدیران علاوه بر انجام سایر وظایفی که در این اساسنامه ذکر شده است ، وظایف زیر را نیز بعهده خواهند داشت :
 - الف - تعیین سیاستهای کلی و اصول حاکم بر فعالیتهای مرکز ،
 - ب - پذیرش اعضای جدید مرکز ،

بریتانی

- ۵ -

ج - تصویب برنامه کار و بودجه مرکز با در نظر گرفتن توصیه‌های شورای مشاوران علمی ، تصویب مقررات مالی مرکز و تصمیم‌گیری در مورد کلیه مسائل مالی ، بخصوص در مورد به کار انداختن ذخایر برای بالا بردن کارائی مرکز ،

د - تصویب صلاحیت و اعطای عنوان مرکز وابسته (در سطوح ملی ، حاشیه‌ای ، منطقه‌ای و بین‌المللی) به موسسات تحقیقاتی کشورهای عضو که مطابق ملاکهای تعیین شده اعتبار علمی لازم را داشته باشند ، و عنوان شبکه وابسته به آزمایشگاههای ملی ، منطقه‌ای و بین‌المللی ، بررسی صلاحیت این موسسات اولویت عمده‌ای خواهد داشت و مورد به مورد صورت خواهد گرفت .

ه- وضع مقرراتی برطبق ماده ۱۴ در مورد اعطای حق امتیاز ، حق بهره‌برداری ، حق چاپ و حقوق دیگر در این زمینه‌ها ، از جمله انتقال نتایج حاصل از کارهای تحقیقاتی مرکز ، و - هراقدام مناسب دیگر ، بنا به توصیه شورای علمی ، برای تسریع در نیل به اهداف و کمک به انجام گرفتن وظایف مرکز .

۴- هیات مدیران سالی یکبار جلسه عادی خواهد داشت ، مگر آنکه تصمیم دیگری گرفته شود . جلسات عادی در محل مرکز برگزار خواهد شد ، مگر در مواردی که هیات جای دیگری را برای این کار تعیین کند .

۴- هیات مدیران آئین‌نامه داخلی خود را وضع خواهد کرد .

۵- جلسات هیات مدیران باحضور اکثریت اعضا رسمیت خواهد داشت ،

۶- هر عضو هیات یک رای خواهد داشت ، تصمیم‌گیری ترجیحا به اتفاق آراء انجام خواهد شد و در غیر این صورت نظر اکثریت اعضای حاضر و رای‌دهنده ملاک خواهد بود ، مگر تصمیم‌گیری در موارد انتماب مدیر ، و برنامه‌های کار و بودجه ، که با نظر اکثریت دوسوم از اعضای حاضر و رای‌دهنده صورت خواهد گرفت .

برسوقالی

- ۶ -

۷- نمایندگان سازمان ملل متحد ، موسسات تخصصی و آژانس بین‌المللی انرژی اتمی و همچنین سازمانهای بین‌المللی دولتی و غیردولتی نیز می‌توانند در صورت دعوت هیات مدیران در جلسات تصمیم گیری آنها بعنوان ناظر شرکت کنند . به این منظور ، هیات فہرستی از سازمانهایی که با مرکز ارتباط دارند یسا به فعالیت‌های آن ابراز علاقه کرده‌اند فراهم خواهد کرد .

۸- درموردی که برای بالا بردن کارائی مرکز لازم باشد ، هیات می‌تواند نهادهای کمکی به صورت دائم یا موقتی ، ایجاد کند و این نهادها گزارش فعالیت‌های خود را به هیات تسلیم خواهند کرد .

ماده ۷- شورای مشاوران علمی

۱- شورای مشاوران علمی از حداکثر ده دانشمند و تکنولوژیست در زمینه فعالیت‌های موجود در مرکز تشکیل خواهد شد . یک دانشمند از کشور میزبان عضو این شورا خواهد بود . اعضای شورا را هیات مدیران انتخاب خواهند کرد . توجه لازم مبذول خواهد شد تا ترکیب اعضا از لحاظ توزیع جغرافیائی مناسب باشد . مدیر مرکز بعنوان دبیر شورا عمل خواهد کرد .

۲- جز در مورد انتخابات اولیه ، اعضای شورا به مدت سه سال در سمت خود باقی خواهند ماند و می‌توانند برای یک دوره سه ساله دیگر نیز انتخاب شوند . دوره‌های خدمت اعضا طوری تنظیم خواهد شد که در هر زمان نیاز به انتخاب بیش از یک‌سوم اعضا نباشد .

۳- اعضای شورا از میان خود فردی را بعنوان رئیس شورا انتخاب خواهند کرد .

۴- شورا علاوه بر انجام وظایف مشخص شده در این اساسنامه یا وظایفی که هیات مدیران به آن واگذار میکند ، در موارد زیر نیز اقدام خواهد کرد :

بریتانی

- ۷ -

- الف - بررسی پیش‌نویس برنامه کار و بودجه مرکز و ارائه توصیه‌های لازم به هیات مدیران .
- ب - مرور نحوه اجرای برنامه کاری مصوب و ارائه گزارش مناسب به هیات مدیران ،
- ج - بررسی اصلاحی طرحها و برنامه‌های میان مدت و دراز مدت مرکز ، از جمله در مورد زمینه‌های تحقیقاتی ، تخصصی جدید و ارائه توصیه‌های لازم به هیات مدیران ،
- د - کمک به مدیر مرکز در تمام مسائل علمی و تکنولوژیکی مربوط به فعالیتهای مرکز ، از جمله در همکاری با مراکز وابسته و شبکه‌ها ،
- هـ- تصویب مقررات ایمنی برای فعالیتهای تحقیقاتی مرکز ،
- و - مشاوره با مدیر مرکز در امر انتصاب مسوولان (از رئیس بخش به بالا)
- ۵- شورا می‌تواند در مواردی برای تسهیل در انجام وظایف مشورتی و ارائه توصیه‌های مناسب به هیات مدیران ، هیاتی از دانشمندان کشورهای عضو برای تهیه گزارشهای علمی تخصصی تشکیل بدهد .
- ۶- الف - شورا هر سال یکبار جلسه عادی خواهد داشت ، مگر آنکه تصمیم دیگری اتخاذ کند ،
- ب - جلسات شورا در محل مرکز برگزار خواهد شد ، مگر در موردی که شورا محل دیگری را در نظر بگیرد .
- ۷- روسای مراکز وابسته و یک نماینده از هر شبکه وابسته می‌توانند بعنوان ناظر در اجلاس شورا حضور داشته باشند .
- ۸- اعضای علمی ارشد مرکز در صورت لزوم در جلسات شورا حضور خواهند یافت .

ماده ۸- دبیرخانه

۱- دبیرخانه متشکل از مدیر و کارکنان خواهد بود .

بریتانی

- ۸ -

۲- مدیر مرکز از میان نامزدهای کشورهای عضو توسط هیات مدیران پس از مشورت با شورای علمی انتخاب خواهد شد و پنج سال تصدی این سمت را عهده‌دار خواهد بود. هیات مدیران می‌تواند مدیر مرکز را فقط برای یک دوره پنج‌ساله دیگر هم در سمت خود ابقا کند. مدیر باید کسی باشد که از شان و احترام بسیار والایی در زمینه‌های علمی و تکنولوژیکی مرکز برخوردار است.

در انتخاب مدیر همچنین باید توجه لازم به تجربه مدیریت نامزدها در مراکز علمی و توانایی آنها در سرپرستی گروههای تحقیقاتی در رشته‌های مختلف مبذول شود.

۳- کارکنان مرکز شامل یک معاون، روسای بخشها وسایر کارمندان حرفه‌ای، فنی، اداری و دفتری و همچنین کارگران خدماتی خواهد بود.

۴- مدیر مرکز در راس امور علمی - اداری و نماینده قانونی مرکز خواهد بود. او با همین سمت در تمام جلسات هیات مدیران و نهادهای فرعی عمل خواهد کرد. با توجه به دستورالعملهای کلی و تحت کنترل هیات مدیران یا شورای علمی، مدیر مرکز مسوولیت کلی و اختیار رهبری فعالیتهای مرکز را بعهده خواهد داشت. او وظایف دیگری را هم که این نهادها به اختیارش گذاشته‌اند انجام خواهد داد. مدیر مرکز مسوول انتصاب، سازماندهی، و عملکرد کارکنان خواهد بود. وی همچنین تدابیری برای مشاوره با دانشمندان ارشد مرکز در امر ارزیابی نتایج علمی و برنامه‌ریزی کارهای علمی جاری اتخاذ خواهد کرد.

۵- مدیر و کارکنان مرکز در انجام وظایفشان تعهدی در قبال هیچ دولت یا هیچ مقامی در خارج از مرکز نخواهند داشت و از آنها دستور نخواهند گرفت. آنها از هر اقدامی که مغایر با مسوولیتهای کارکنان یک مرکز بین‌المللی در قبال خود مرکز باشد اجتناب خواهند کرد. هریک از اعضا متعهد خواهد بود که به خصلت بین‌المللی مسوولیتهای مدیر و کارکنان مرکز احترام بگذارد

برتقانی

- ۹ -

و از هرگونه سعی در اعمال نفوذ در انجام وظایف آنها بپرهیزد.
۶- انتصاب کارکنان توسط مدیر مرکز طبق مقررات مصوب هیات مدیران صورت خواهد گرفت. شرایط خدمت کارکنان مرکز حتی الامکان با شرایط معمول در نظام سازمان ملل مطابقت داده خواهد شد. ملاحظات دقیق در استخدام کارکنان علمی و فنی و در تعیین شرایط خدمات آنان متضمن حفظ معیارهای بالا در کارآئی، شایستگی و تمامیت مرکز خواهد بود.

ماده ۹- مراکز و شبکه‌های وابسته

۱- عطف به بند ۱، از ماده ۱، بند ۲ از ماده ۲ و بند ۲ از ماده ۳، مرکز برای نیل به اهداف خود سیستمی از مراکز وابسته و شبکه‌های وابسته ایجاد خواهد کرد و آنرا گسترش خواهد داد.

۲- هیات مدیران بر مبنای توصیه‌های شورای علمی معیارهایی برای اعطای عنوان «مرکز وابسته» به موسسات تحقیقاتی تعیین خواهد کرد و در باره حدود روابط رسمی مراکز وابسته با نهادهای مرکز تصمیم خواهد گرفت.

۳- هیات بر مبنای توصیه‌های شورا معیارهایی برای اعطای عنوان «شبکه‌های وابسته» به گروه‌های ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی کشورهای عضو که قابلیت‌های خاصی برای تحکیم فعالیت‌های مرکز داشته باشند تعیین خواهد کرد.

۴- مرکز در صورت تصویب هیات مدیران قراردادهایی برای ایجاد ارتباط با مراکز و شبکه‌های وابسته منعقد خواهد کرد. این قراردادها می‌توانند شامل امور علمی و مالی باشند ولی منحصر به آنها نخواهند بود.

۵- مرکز می‌تواند بر طبق دستورالعمل‌های مصوب هیات مدیران، با توافق کشورهای عضو به مراکز و شبکه‌های وابسته کمک مالی بدهد.

بزرگانی

- ۱۰ -

ماده ۱۰ - امور مالی

- ۱- بودجه مرکز بطور کلی از منابع زیر تامین خواهد شد :
 - الف - کمکهای اولیه برای راه اندازی مرکز
 - ب - کمکهای سالانه کشورهای عضو (ترجیحا به پول قابل تبدیل)
 - ج - کمکهای داوطلبانه عام و خاص ، شامل : هدایا ، میراثها ، اعانات و اعتبارات از کشورهای عضو ، کشورهای غیرعضو ، سازمان ملل ، سازمانهای دولتی و غیردولتی ، بنیادها ، موسسات و اشخاص منفرد در صورت تایید هیات مدیران .
 - د - هرمنبع دیگر ، در صورت تایید هیات مدیران
- ۲- ملاحظات مالی ، کشورهای بسیار کم درآمد (طبق تعریف توافقنامه های سازمان ملل) میتوانند طبق ضوابط مساعدتری که هیات مدیران تدوین خواهد کرد به عضویت مرکز پذیرفته شوند .
- ۳- کشور میزبان در ابتدا از طریق تدارک زیر ساخت لازم (زمین ، ساختمانها ، اثاثیه ، تجهیزات و غیره) و همچنین در سالهای نخستین از طریق کمک به هزینه های فعالیت مرکز ، در تامین بودجه آن سهم خواهد بود .
- ۴- مدیر مرکز پیش نویس برنامه کار برای سال مالی بعدی را همراه با برآورد هزینه های آن تهیه خواهد کرد و از طریق شورا برای هیات مدیران خواهد فرستاد .
- ۵- دوره مالی مرکز یک سال خواهد بود .

ماده ۱۱ - ارزیابی و ممیزی

- ۱- طی پنج سال ، بودجه عادی مرکز عمدتا از کمکهای کشورهای عضو برای این سالها تامین خواهد شد . پس از این دوره پنج ساله ، این امکان هست که هیات مدیران بتواند هر سال کمکهای مالی را برای سال بعد برآورد کند ، این ارزیابی مبتنی بر فرمول توصیه شده ، « کمیته مقدماتی » خواهد بود که در آن مقدار کمکهای هر عضو

برتقالتی

- ۱۱ -

به بودجه عادی سازمان ملل براساس آخرین برآوردها، در نظر گرفته خواهد شد.

- ۲- کشورهایی که بعد از ۳۱ دسامبر به عضویت مرکز در می آیند می توانند امکان کمک ویژه ای به مخارج عمومی و هزینه های عملیاتی جاری مرکز را برای سال شروع عضویت خود در نظر بگیرند.
- ۳- کمکهایی که بر طبق مفاد بند ۲ این ماده اهدا می شود در کاهش سهم سایر کشورهای عضو بکار گرفته خواهد شد، مگر آنکه اکثریت اعضای هیات مدیران تصمیم دیگری بگیرد.
- ۴- هیات مدیران حسابرسی را برای بررسی حسابهای مرکز تعیین خواهد کرد. این حسابرسان گزارشی از عملکرد مالی سالانه مرکز را از طریق شورا به هیات تسلیم خواهند کرد.
- ۵- مدیر مرکز اطلاعات لازم را در اختیار حسابرسان خواهد گذاشت و آنها را در انجام وظایفشان یاری خواهد کرد.
- ۶- کشورهایی که ناچارند قبل از عضویت در مرکز این اساسنامه را به تایید مراجع قانونگذاری خود برسانند و بنابراین اساسنامه را به شرط بررسیهای بعدی امضا کرده اند، اجباری ندارند که برای احراز عضویت خود کمک مخصوص پیش بینی شده در بند ۲ این ماده را بپردازند.

ماده ۱۲ - توافقنامه مقرر مرکز با دولت میزبان مرکز در مورد مقرر خود قراردادی با کشور میزبان امضا خواهد کرد. مفاد این قرارداد منوط به تایید هیات مدیران خواهد بود.

ماده ۱۳ - وضعیت حقوقی، امتیازات و مموئیتها
۱- مرکز دارای شخصیت حقوقی خواهد بود و اختیار تام خواهد داشت تا بتواند به وظایفش عمل کند و به اهدافش نایل شود. از جمله مختار خواهد بود که :

برررسی

- ۱۲ -

الف - با دولتها یا سازمانهای بین‌المللی موافقتنامه امضا کند.

ب - قرارداد ببندد.

ج - اموال منقول یا غیرمنقول بخرد یا بفروشد.

هـ- دعوی حقوقی طرح کند.

۲- مرکز ، اموال و داراییهای آن ، در هر کجا که باشد از هر نوع اقدامات قانونی مصون خواهد بود مگر آنکه در مواردی صریحا از مصونیت خود صرف نظر کرده باشد . اما روشن است که چشم‌پوشی از مصونیت در هیچ موردی منجر به ضبط یا توقیف نخواهد شد.

۳- املاک مرکز غیرقابل تعرض خواهد بود. اموال و داراییهای مرکز هرکجا که باشند، در مقابل تجسس ، بازپس گیری ، مصادره ، سلب مالکیت و هرنوع تداخل دیگر ، از طریق هرگونه اقدامات اجرائی ، اداری ، حقوقی یا قانونی مصونیت خواهند داشت .

۴- مرکز ، اموال ، داراییها ، درآمدها و معاملات آن از هر نوع مالیات و عوارض کمرکی و ممنوعیت و محدودیت در واردات و صادرات ، در مورد کالاهای مورد نیاز فعالیتهای علمی معاف خواهند بود.

مرکز همچنین از هر تعهد و اجباری در مورد پرداخت ، استنکاف یا جمع‌آوری هرنوع مالیات معاف خواهد بود.

۵- نمایندگان کشورهای عضو از امتیازات و مصونیت‌های مندرج در ماده ۵ «عهدنامه امتیازات و مصونیت‌های سازمان ملل» برخوردار خواهند بود.

۶- کارکنان مرکز از امتیازات و مصونیت‌های پیش‌بینی شده در ماده ۴ «عهدنامه امتیازات و مصونیت‌های سازمان ملل» برخوردار خواهند بود.

۷- متخصصان مرکز از همان امتیازات و مصونیت‌های برخوردار خواهند بود که در بند ۶ برای کارکنان ذکر شده است .

۸- همه شرکت‌کنندگان در دوره‌های آموزشی یا برنامه‌های

بررسی

- ۱۳ -

مبادله محققان که در مقر مرکز یا در سرزمینهای مستعلق به کشورهای عضو برگزار می‌شود ، بنا به موارد پیش‌بینی شده در این اساسنامه حق دارند که به منظور انجام این امور موقتا در محل‌های مورد نظر اقامت کنند یا از آنجا خارج شوند . برای این افراد تسهیلات مسافرت سریع و در صورت لزوم اخذ روادید فوری و رایگان فراهم خواهد شد .

۹- مرکز در هر زمانی با مراجع ذیربط کشور میزبان و سایر کشورهای عضو همکاری خواهد کرد تا در اجرا ، حفظ و رعایت قوانین ملی تسلی صورت نگیرد و از هر گونه سوءاستفاده از امتیازات ، مصونیتها و تسهیلاتی که در این ماده ذکر شد جلوگیری شود .

ماده ۱۴- انتشارات و حقوق مربوط به آثار و نتایج علمی
۱- مرکز تمام نتایج فعالیتهای تحقیقاتی خود را منتشر خواهد کرد ، به شرطی که این انتشارات مغایر با سیاست کلی آن در مورد حقوق محققان و مولفان (مصوب هیات مدیران) نباشد .
۲- همه حقوق ، شامل : عنوان حق چاپ و ثبت ، در مورد هر کاری که در مرکز انجام شده باشد در اختیار خود مرکز خواهد بود .

۳- مرکز بنا به سیاست خود ، برای ثبت امتیاز نتایج مربوط به مهندسی ژنتیک و بیوتکنولوژی که از پروژه‌های مرکز بدست آمده باشد اقدام خواهد کرد ، یا از آنها عوایدی فراهم خواهد آورد .

۴- نتایج ناشی از کارهای تحقیقاتی مرکز در دسترس اعضا و کشورهای در حال رشدی که طبق هیچ توافقنامه بین‌المللی عضو مرکز نیستند قرار خواهد گرفت .

هیات مدیران در تدوین مقررات دسترسی به نتایج هیچ شرایطی که مضر به حال یک عضو یا گروهی از اعضا باشد تعیین نخواهند کرد .

برتقالی

- ۱۴ -

۵- مرکز از حق مثبت نتایج و حقوق دیگر و هر نوع عواید مربوط به این حقوق برای توسعه و تولید و کاربرد هر چه وسیعتر مهندسی ژنتیک و بیوتکنولوژی - به منظور صلح آمیز - عمدتاً به نفع کشورهای در حال رشد استفاده خواهد کرد.

ماده ۱۵- روابط با سازمانهای دیگر

مرکز در انجام فعالیتهای و در تعقیب اهداف خود میتواند با تصویب هیات مدیران برای همکاریهای مناسب با سایر کشورهای که طرف این اساسنامه نیستند ، سازمان ملل متحد و نهادهای فرعی آن ، موسسات تخصصی سازمان ملل و آژانس بینالمللی انرژی اتمی ، سازمانهای دولتی و غیردولتی و موسسات و جوامع علمی کشورها برنامه ریزی کند.

ماده ۱۶- اصلاحات

۱- هر عضو میتواند اصلاحاتی را به این اساسنامه پیشنهاد کند . نسخه‌هایی از اصلاحات پیشنهادی فوراً توسط مدیر مرکز برای همه اعضا ارسال خواهد شد و هیات مدیران تا نود روز پس از ارسال این پیشنهادات اقدام به بررسی آنها نخواهد کرد.
۲- تصویب اصلاحات مستلزم اتفاق نظر دوسوم کل اعضاست ، این اصلاحات برای آن اعضایی که سند یا تایید سپرده‌اند قابل اجرا خواهد بود.

ماده ۱۷- فسخ عضویت

هر عضو میتواند در هر زمانی پس از پنج سال عضویت ، با اعلان کتبی قبلی (از یکسال پیش) به عضویت خود خاتمه بدهد.

ماده ۱۸- تصفیه

در صورت منحل شدن مرکز ، کشوری که مقر مرکز در آن واقع شده است مسوولیت تصفیه حساب را بعهده خواهد داشت مگر آنکه

برسوتانی

- ۱۵ -

اعضای هیات در زمان انحلال تصمیم دیگری بگیرند ، در صورتی که تصمیم دیگری گرفته نشود ، هر مقدار مازادی میان کشورهای عضو مرکز در زمان انحلال ، به نسبت به همه پرداختهای آنان از آغاز عضویت تا آن هنگام ، توزیع خواهد شد. در صورت وجود کسر حساب هم اعضای مرکز به همان نسبت به پرداختهایشان در تصفیه آن شرکت خواهند کرد.

ماده ۱۹- حل و فصل اختلاف

هر نوع اختلاف بر سر تفسیر یا کاربرد این اساسنامه که شامل دو عضو یا بیشتر باشد و از طریق مذاکره بین طرفین یا در صورت لزوم ، از طریق مساعی جمیله هیات حل نشده باشد در صورت درخواست طرفین ، ظرف سه ماه پس از اعلام هیات مسببی بر عدم امکان رفع مشکل از طریق مساعی جمیله در هیات ، به هر مرجع حل اختلاف پیش‌بینی شده در منشور ملل متحد ارجاع داده خواهد شد.

ماده ۲۰- امضا ، تصدیق ، پذیرش ، الحاق

۱- این اساسنامه در اجلاس نمایندگان تام‌الاختیار که از ۱۲ تا ۱۳ سپتامبر ۱۹۸۳ در مادرید برگزار می‌شود و بعد در مقر سازمان ملل متحد در نیویورک ، تا زمان لازم‌الاجرا شدن آن طبق ماده ۲۱ برای امضا در اختیار تمامی دولت‌ها خواهد بود.

۲- این اساسنامه منوط به تایید یا پذیرش کشورهای امضاکننده است ، اسناد لازم به امین تسلیم خواهد شد.

۳- پس از به اجراء در آمدن این اساسنامه بر طبق ماده ۲۱ کشورهای آن که هنوز آن را امضا نکرده‌اند می‌توانند پس از تصویب در خواست عضویتشان توسط هیات مدیران ، با تسلیم مدرک لازم به مرکز ، به اعضای قبلی ملحق شوند.

۴- کشورهای آن که ناچارند اساسنامه را قبلاً به تایید مراجع قانونگذاری خود برسانند می‌توانند فعلاً آن را «به صورت موقت»

بریتقانی

- ۱۶ -

امضا کنند تا وقتی که تایید نهایی دریافت شده باشد.

ماده ۲۱- به اجرا درآمدن

۱- این اساسنامه وقتی لازم الاجرا خواهد شد که دست کم ۲۴ کشور عضو ، شامل کشور میزبان مرکز اسناد تایید یا پذیرش آن را پس از حصول اطمینان از تامین بودن منابع مالی کافی به مرکز تسلیم کرده باشند.

۲- برای هر کشوری که به این اساسنامه ملحق می شود ، مفاد اساسنامه ازسوی امین روزتسلیم اسناد الحاق ، لازم الاجرا خواهد بود.

۳- تا زمان لازم الاجرا شدن این اساسنامه برطبق بند اول این ماده ، مفاد آن بطور موقت در محدوده مجاز قوانین ملی ، برای امضاکنندگان معتبر خواهد بود.

ماده ۲۲- امین

دبیرکل سازمان ملل متحد امین این اساسنامه خواهد بود و اعلاناتهای صادره در همین مقام را برای مدیر و همچنین اعضای مرکز خواهد فرستاد.

ماده ۲۳ - متون موثق

متن این اساسنامه به زبانهای عربی ، چینی ، انگلیسی ، فرانسه ، روسی و اسپانیائی معتبر خواهد بود .

امضاکنندگان زیر که نماینده تام الاختیار دولتهای خود هستند بدینوسیله صحت مطالب فوق را تایید می کنند.

در سیزدهمین روز ماه سپتامبر یک هزار و نهصد و هشتاد و سه

شماره ۳۱۰۷ - ق

تاریخ ۸، ۹، ۱۲

پیوست

بزرگوار

- ۱۷ -

در شهر مادرید در یک نسخه تنظیم شد.
لایحه فوق مشتمل بر ماده واحده منضم به متن اساسنامه شامل
یک مقدمه و ۲۳ ماده در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ بیست و
پنجم آبان ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس
شورای اسلامی رسیده است. ب.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

۱۳۶۱/۱۲